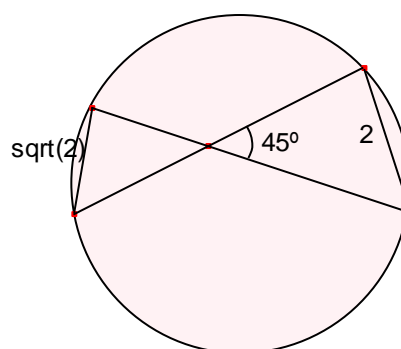


Problemes de Geometria per a l'ESO 347

3461.- En la circumferència dos cordes mesuren $2, \sqrt{2}$
 Les altres dues cordes formen un angle de 45°
 Calculeu l'àrea del cercle.



Solució:

Siguen les cordes $\overline{AB} = \sqrt{2}, \overline{CD} = 2$

Siga P la intersecció de les cordes $\overline{AC}, \overline{BD}$

Siguen $\overline{CP} = a, \overline{DP} = b$

Els triangles $\triangle PCD, \triangle PBA$ són semblants i de raó $2 : \sqrt{2}$

Aleshores:

$$\overline{PB} = \frac{\sqrt{2}}{2} a, \overline{PA} = \frac{\sqrt{2}}{2} b$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle BPC$:

$$\overline{BC}^2 = \frac{5}{2} a^2$$

Siga $\beta = \angle BCA$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle BPC$:

$$\frac{\frac{\sqrt{10}}{2} a}{\sin 135^\circ} = \frac{\frac{\sqrt{2}}{2} a}{\sin \beta}$$

$$\sin \beta = \frac{\sqrt{10}}{10}$$

Siga R el radi del cercle.

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ABC$:

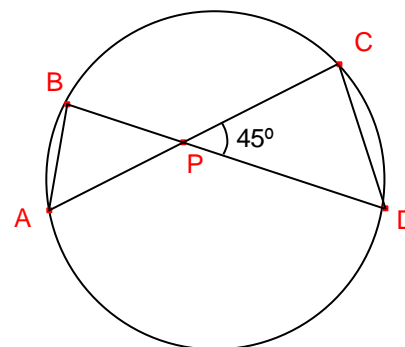
$$\frac{\sqrt{2}}{\sin \beta} = 2R$$

$$\frac{\sqrt{2}}{\frac{\sqrt{10}}{10}} = 2R$$

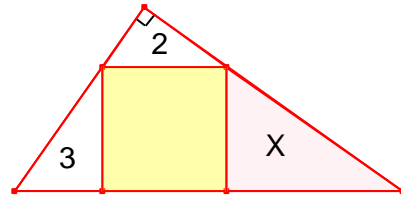
$$R = \sqrt{5}$$

L'àrea del cercle és:

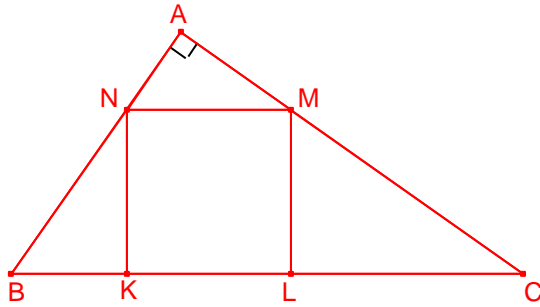
$$S = \pi R^2 = 5\pi$$



3462.- En un triangle rectangle s'ha inscrit un quadrat amb un costat sobre la hipotenusa que divideix el triangle en tres triangles d'àrees 3, 2, X . Calculeu l'àrea X .



Solució:



Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $A = 90^\circ$
 Siga el quadrat $KLMN$ de costat $\overline{KL} = c$
 Siga $\overline{BK} = k$

Els triangles rectangles $\triangle BKN$, $\triangle NAM$ són semblants.
 Aplicant el teorema de Tales, les àrees són proporcionals als quadrats dels costats corresponents.

$$\frac{\overline{AN}}{\overline{AB}} = \frac{\sqrt{6}}{3}, \overline{AM} = \frac{\sqrt{6}}{3}c$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle NAM$

$$c^2 = \frac{2}{3}c^2 + \frac{2}{3}k^2$$

$$\frac{c}{k} = \sqrt{2}$$

Els triangles rectangles $\triangle BKN$, $\triangle MLC$ són semblants.

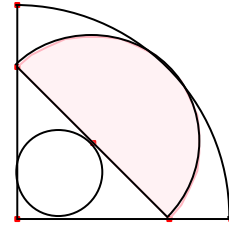
Aplicant el teorema de Tales, les àrees són proporcionals als quadrats dels costats corresponents.

$$\frac{X}{3} = \left(\frac{c}{k}\right)^2 = 2$$

Aleshores:

$$X = 6$$

3463.- La figura està formada per un quadrant un semicercle i un cercle.
 Calculeu la proporció entre l'àrea del semicercle i l'àrea del quadrant.



Solució:

Siga el quadrant de centre O i radi $\overline{OA} = R$

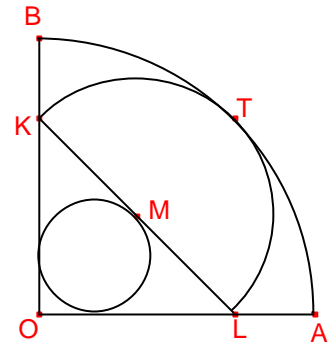
Siga el semicercle de centre M i radi $\overline{ML} = \overline{MT} = r$

$\overline{ML} = \overline{MO} = r$

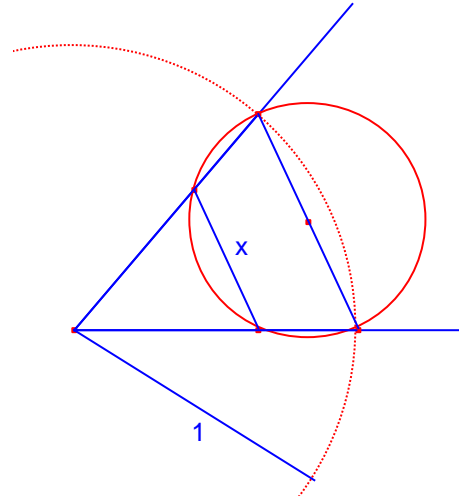
$2r = R$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{\text{semicercle}}}{S_{\text{quadrant}}} = \frac{\frac{1}{2}\pi r^2}{\frac{1}{4}\pi R^2} = \frac{2r^2}{4r^2} = \frac{1}{2}$$



3464.- En la figura, calculeu el valor màxim de la mesura del segment x



Solució:

Els triangles $O\overset{\Delta}{A}B, O\overset{\Delta}{P}Q$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{\overline{PQ}} = \frac{\overline{OA}}{1}$$

Els triangles $O\overset{\Delta}{A}B, M\overset{\Delta}{Q}B$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x}{1 - \overline{OA}} = \frac{\overline{OA}}{\frac{\overline{PQ}}{2}}$$

Dividint les dues expressions:

$$\frac{1 - \overline{OA}}{\overline{PQ}} = \frac{\overline{PQ}}{2}$$

$$\overline{OA} = 1 - \frac{1}{2}\overline{PQ}^2$$

$$x = \overline{OA} \cdot \overline{PQ}$$

$$x = f(\overline{PQ}) = \overline{PQ} - \frac{1}{2}\overline{PQ}^3$$

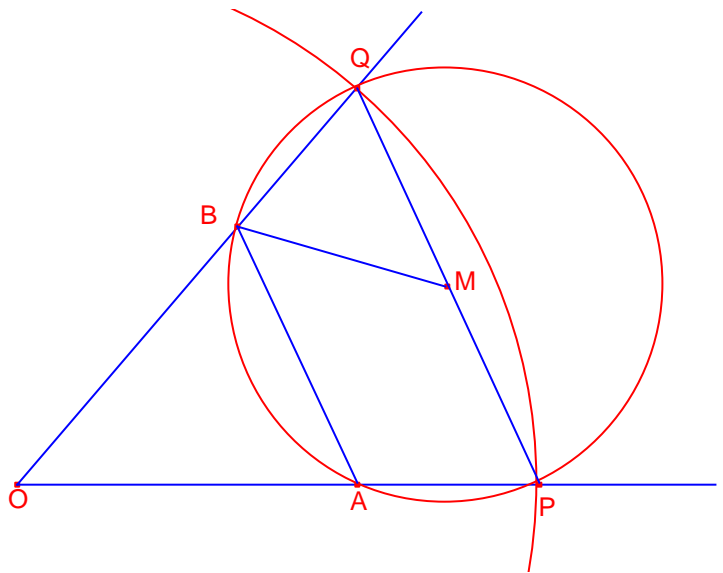
$$f'(\overline{PQ}) = 1 - \frac{3}{2}\overline{PQ}^2$$

$$f'(\overline{PQ}) = 0, \quad \overline{PQ} = \frac{\sqrt{6}}{3}$$

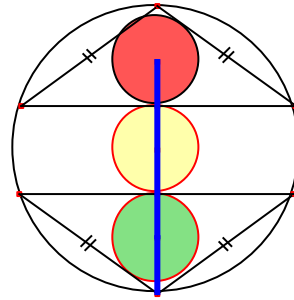
$$f''\left(\frac{\sqrt{6}}{3}\right) < 0$$

El valor màxim és:

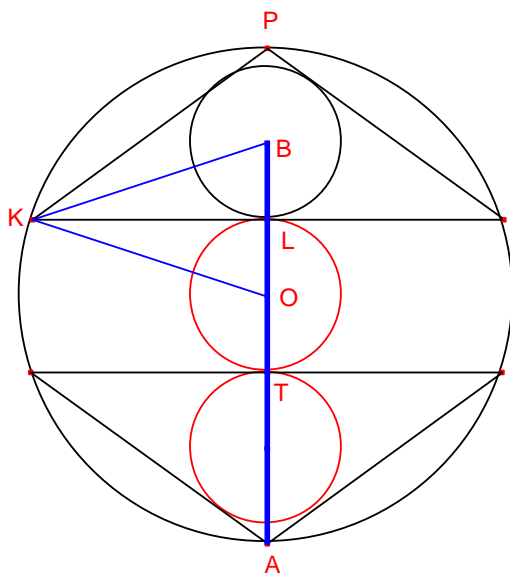
$$x = \frac{2}{9}\sqrt{6}$$



3465.- La circumferència exterior té radi 1
 Les tres circumferències de la figura són iguals
 Calculeu la mesura del segment blau.



Solució:



$$OP=OK=BK=1$$

$$KL=1-r$$

$$OT=r$$

$$AB=1+2r$$

$$KL=\sqrt{1-r^2}$$

$$a=\text{angle}BKL=\text{angle}PKB$$

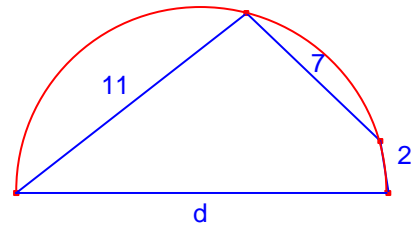
$$\tan a=r/\sqrt{1-r^2}$$

$$\tan(2a)=(1-r)/\sqrt{1-r^2}=(2r/\sqrt{1-r^2})/(1-r^2/(1-r^2))$$

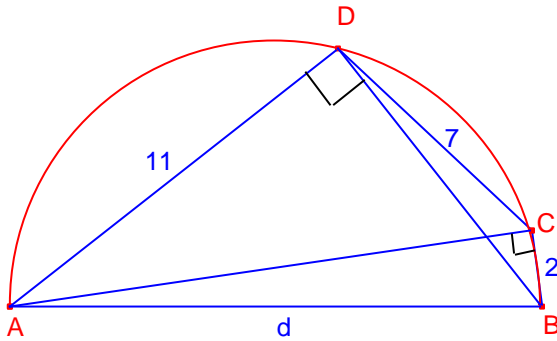
$$r=(-1+\sqrt{5})/4$$

$$AB=1+2r=(1+\sqrt{5})/2=\text{Phi}$$

3466.- Tres cordes d'una semicircumferència mesuren 11, 7, 2
 Calculeu la mesura del diàmetre.



Solució:



El quadrilàter $ABCD$ és inscripcible en la circumferència de diàmetre $d = \overline{AB}$
 Els angles $\angle ADB = \angle ACB = 90^\circ$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle ADB, \triangle ACB$:

$$\overline{BD} = \sqrt{d^2 - 121}, \overline{AC} = \sqrt{d^2 - 4}$$

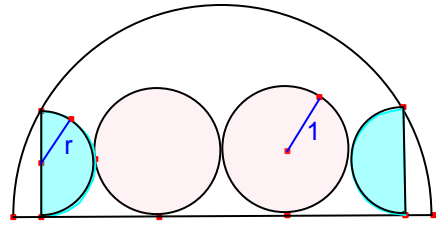
Aplicant el teorema de Tolomeu al quadrilàter $ABCD$:

$$7d + 2 \cdot 11 = \sqrt{d^2 - 121} \cdot \sqrt{d^2 - 4}$$

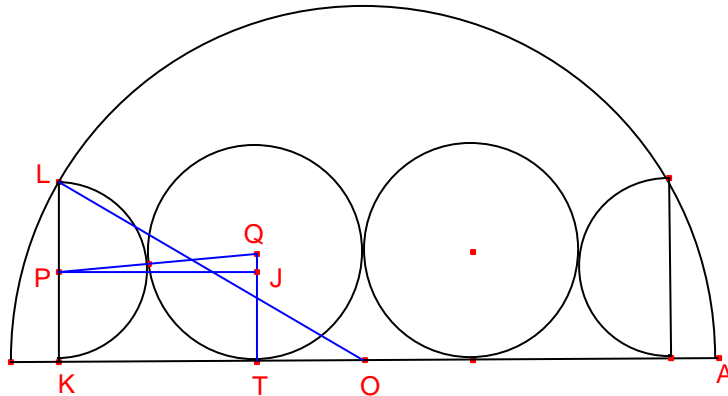
$$d^3 - 174d - 308 = 0$$

$$d = 14$$

3467.- La figura esta formada per dos cercles unitaris i dos semicercles de radi r (tots tangents) en l'interior del semicercle.
 L'àrea de la regió acolorida és la meitat de l'àrea total.
 Calculeu la mesura de r .



Solució:



Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QT} = 1$
 Siga la semicircumferència de centre P i radi $\overline{PK} = r$
 Siga la semicircumferència de centre O i radi $\overline{OA} = R$

L'àrea ombrejada és igual a la meitat de l'àrea del semicercle de centre O :

$$\pi r^2 + 2\pi = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{2} \pi R^2$$

$$R^2 = 4r^2 + 8$$

Siga J la projecció de P sobre \overline{QT}

Siga $a = \overline{OK}$

$$\overline{PJ} = a - 1, \overline{PQ} = 1 + r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle PJK, \triangle LKO$:

$$4r = a^2 - 2a + 1$$

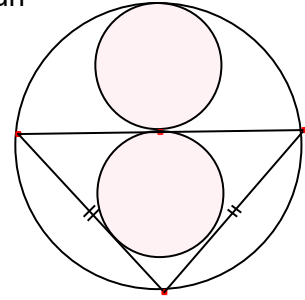
$$R^2 = 4r^2 + a^2$$

$$4r^2 + 8 = 4r^2 + a^2$$

$$a^2 = 8$$

$$r = \frac{9 - 4\sqrt{2}}{4}$$

3468.- En un cercle s'han dibuixat dos cercles iguals tangents, un d'ells inscrit a un triangle isòscele.
 Calculeu la proporció entre la suma de les àrees dels dos cercles interiors i l'àrea del cercle exterior.



Solució:

Siga la circumferència exterior de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OT} = R$

Siga la circumferència de centre P i radi $\overline{PM} = \overline{PT} = r$

Siga la circumferència de centre Q i radi $\overline{QM} = r$

$$\overline{OM} = R - 2r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle

rectangle $\triangle AMO$:

$$\overline{AM} = \sqrt{R^2 - (R - 2r)^2} = 2\sqrt{Rr - r^2}$$

Siga $\angle MAQ = \alpha$.

$\angle MAC = 2\alpha$

$$\overline{MC} = \frac{2(R - r)}{r}$$

$$\tan \alpha = \frac{r}{2\sqrt{Rr - r^2}}$$

$$\tan(2\alpha) = \frac{2(R - r)}{2\sqrt{Rr - r^2}} = \frac{2 \cdot \frac{r}{2\sqrt{Rr - r^2}}}{1 - \left(\frac{r}{2\sqrt{Rr - r^2}}\right)^2}$$

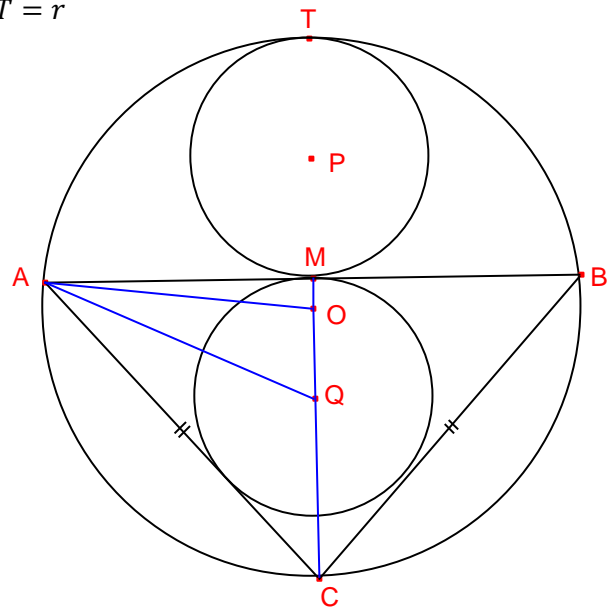
$$R - r = \frac{r}{\frac{4Rr - 5r^2}{4(Rr - r^2)}}$$

$$4R - 5r = 4r$$

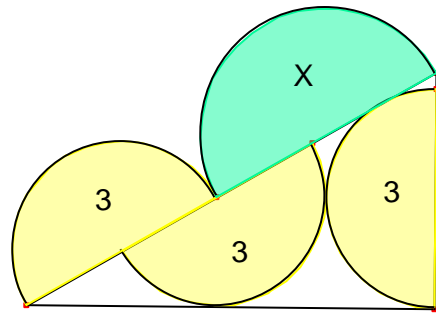
$$\frac{r}{R} = \frac{4}{9}$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{\text{ombrejada}}}{S_{\text{exterior}}} = \frac{2 \cdot \pi r^2}{\pi R^2} = 2 \left(\frac{r}{R}\right)^2 = \frac{32}{81}$$



3469.- La figura està formada per un triangle rectangle i quatre semicercles, tres d'ells iguals d'àrea 3. Calculeu l'àrea X del quart semicercle.



Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $B = 90^\circ$

Siga el semicercle d'àrea 3 de centre O i radi $\overline{OB} = \overline{OK} = r$

Siga el semicercle d'àrea 3 de centre P i radi $\overline{PT} = r$

Els dos semicercles són tangents i \overline{PT} , \overline{OB} paral·lels i iguals.

Aleshores, $\overline{OP} = 2r$

Els triangles rectangles $\triangle ATP$, $\triangle PKO$ són iguals.

Aleshores, $\overline{AP} = 2r$, diàmetre de semicercle exterior al triangle d'àrea 3.

$$\overline{AT} = r\sqrt{3}$$

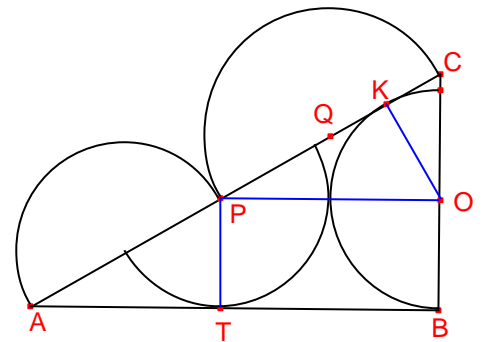
Els triangles rectangles $\triangle ATP$, $\triangle POC$ són semblants.

Els semicercles exteriors al triangle són semblants i de raó $\overline{AT} : \overline{PO} = \sqrt{3} : 2$

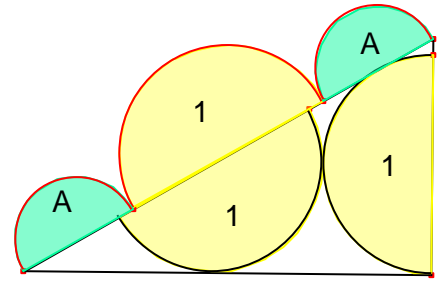
Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{X}{3} = \left(\frac{2}{\sqrt{3}}\right)^2$$

$$X = 4$$



3470.- La figura està formada per un triangle rectangle i cinc semicercles, tres d'ells iguals d'àrea 1 i els altres dos d'àrea A .
 Calculeu l'àrea A del semicercle.



Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle KLM$, $L = 90^\circ$

Siga el semicercle d'àrea 1 de centre O i radi $\overline{OL} = \overline{ON} = r$

Siga el semicercle d'àrea 1 de centre P i radi $\overline{PT} = r$

Els dos semicercles són tangents i \overline{PT} , \overline{OL} paral·lels i iguals.

Aleshores, $\overline{OP} = 2r$

Els triangles rectangles $\triangle KTP$, $\triangle PNO$ són iguals.

Aleshores, $\overline{KP} = 2r$.

$\overline{KT} = r\sqrt{3}$

Els triangles rectangles $\triangle KTP$, $\triangle KLM$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{\overline{KM}}{2r} = \frac{(2 + \sqrt{3})}{\sqrt{3}}$$

$$\overline{KM} = \left(2 + \frac{4\sqrt{3}}{3}\right)r$$

Siga el semicercle d'àrea A de centre Q i radi $\overline{QK} = s$

$$s = \frac{\overline{KM} - 2r}{4} = \frac{\sqrt{3}}{3}r$$

La proporció entre l'àrea dels semicercles d'àrea A i 1 és:

$$\frac{A}{1} = \left(\frac{s}{r}\right)^2 = \left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right)^2 = \frac{1}{3}$$

